

Mateřská škola Studánka Jablonné v Podještědí

Liberecká 76
Jablonné v Podještědí
příspěvková organizace

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Putování skřítkou Javorníčka za Hochwaldským mužičkem cestou pohody“

Zpracována 3.verze – srpen 2013

zřizovatel : Město Jablonné v Podještědí

zpracovala : Olga Hanusová, Bohumila Šimonová, Iva Psigodová a kolektiv učitelů

Obsah školního vzdělávacího programu:

1. Identifikační údaje o mateřské škole.
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky pro vzdělání
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu.
6. Vzdělávací obsah.
7. Evaluační systém.

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP pro PV - „ Putování skřítky Javorníčka za Hochwaldským mužíčkem cestou pohody „

1.2. Název a sídlo školy :
Mateřská škola Studánka Jablonné v Podještědí,
příspěvková organizace
Liberecká 76
Jablonné v Podještědí
471 25
IČO : 71013083

adresa odloučeného pracoviště :
U Školy 194
Jablonné v Podještědí

Okres : Česká Lípa
Kraj : Liberecký

1.3. Jméno ředitele : Bc.Bohumila Šimonová
Telefon : 487 762 320
e-mail : msstudanka@volny.cz

1.4. Zřizovatel : Město Jablonné v Podještědí
náměstí Míru 22
Jablonné v Podještědí
Telefon : 487 829 961
e-mail : info@jvp mesto.cz

1.5 . Platnost dokumentu : 3 roky

Školní vzdělávací program vychází z dlouhodobé spolupráce Mateřské školy

Studánka Jablonné v Podještědí se zahraniční partnerskou německou mateřskou školou v Lückendorfu „Zwerghöuser“.

Zpracovatel Školního vzdělávacího programu: Hanusová Olga , Bohumila Šimonová, Iva Psigodová a kolektiv učitelek

Školní vzdělávací program byl projednán se zřizovatelem ,Městem Jablonné v Podještědí i se zahraničním partnerem, Mateřskou školou „Zwerghöuser“ Lückendorf.

Školní vzdělávací program Mateřské školy Studánka Jablonné v Podještědí je vlastním dlouhodobým programem pro děti všech věkových kategorií v mateřské škole.

2. Obecná charakteristika školy

2.1. Velikost školy, počty tříd

Kapacita mateřské školy je 135 dětí.

V mateřské škole jsou tři třídy věkově smíšených dětí po 20 dětech a 3 třídy dětí stejného věkového složení. Mateřská škola má dostatečné prostory k uspořádání života dětí ke skupinovým i individuálním činnostem.

2.2. Charakter budovy, okolí školy

Mateřská škola Studánka Jablonné v Podještědí- Liberecká je umístěna v jednopatrové podsklepené budově se sedlovou střechou a s velkou zahradou kolem budovy mateřské školy.

Součástí Mateřské školy Studánka Jablonné v Podještědí je školní jídelna s kuchyní.

V prvním poschodí ve velká společenská místnost určená k veřejným vystoupením dětí, k setkávání s německými dětmi nebo je využívána jako tělocvična.

Zajímavá je i eko-třída, kde se děti scházejí k činnostem zaměřených na ekologickou výchovu. Je vybavena materiálem k rozšiřování poznatků dětí o přírodě ,jsou tam umístěny lupy, mikroskopy, přírodniny, odborná literatura, globus mapy, apod.

Při realizaci Školního vzdělávacího programu využíváme velkou měrou

také zahradu mateřské školy, která je rozdělena do dvou částí a vybavena podle způsobu a záměru využívání zahrady. Část zahrady před budovou mateřské školy je vybavena průlezkami, kladinou, lavičkami a dvěma pískovišti, která se využívá především k rekreačním činnostem podle výběru dětí

Budova MŠ Studánka U Školy má tři třídy, ve kterých jsou umístěny děti podle věku a to v I.třídě – děti 3-4leté, ve II.třídě – děti 4-5leté a ve III.třídě – 5-7leté. Třídy jsou velké, světlé, prostorné a umožňují dětem dostatek pohybu a herního vyžití. Ke každé třídě patří další místnosti, je to kabinet na pomůcky a hračky, ložnice, prostorné soc.zařízení, sprchový kout, přípravná kuchyňka, šatna. Dále máme tělocvičnu, která se stále doplňuje bezpečným a účelným těl. náradím a náčiním. K budově patří velká zahrada, která je účelně rozdělena na travnatou část, pískovou a betonovou plochu. Hrací sestavy jsou vyrobeny ze dřeva i kovu, postupně jsou doplňovány a rozšiřovány.

Také okolí obou budov mateřské školy poskytuje dětem mnoho podnětných procházek zaměřených na poznávání přírody. Poznávají rostliny a živočichy kolem potoka a rybníka, na loukách, na poli i v lese. Mají zároveň možnost poznávat v okolí kulturní památky a navštěvovat nedaleký hrad Lemberk, poznávat jeho historii nebo kulturní památky ve městě .

(Bazilika minor Svatého Vavřince a Sv. Zdislavy, zámek Falkenburk)

3. Podmínky pro vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Mateřská škola má vyhovující prostory, které jsou využívány ke skupinovým i individuálním činnostem dětí, ke společným činnostem s rodiči nebo německými kamarády. Vybavení hračkami, pomůckami a materiály je pravidelně obnovováno a doplňováno, podstatná část je umístěna tak, aby děti na hračky a pomůcky dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zase uložit.

Děti se svými výtvarnými díly podílí na výzdobě interiéru školy a mohou si je prohlížet i rodiče dětí.

Na budovy obou pracovišť mateřské školy navazují dostatečně vybavené zahrady.

Ekonomické a materiální podmínky vychází z plánovaných rozpočtů zřizovatele na každý kalendářní rok a tento rozpočet počítá i s příjmem finanční částky za úplatu za předškolní vzdělávání.

Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy podle platných předpisů.

3.2. Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, která je pravidelně sledovaná Krajskou hygienickou stanicí Libereckého kraje. Děti mají v průběhu dne dostatek tekutin a pitný režim je sledován učitelkami, mezi podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Pravidelný denní rytmus je zajištěn pevně stanovenou dobou oběda v 11,30 -11,45 hodin. Organizace činností v průběhu dne se přizpůsobuje aktuální situaci, rodiče dětí mají možnost přivádět děti do mateřské školy podle svých možností v průběhu celého dne. Učitelky dbají na uspokojování základních potřeb dětí (jídlo, tekutiny, hygiena), vedou děti k postřehnutí a vyjádření potřeb, samostatnosti.

V oblasti pitného režimu mají děti čaj a šťávu, v létě možnost výběru tekutin. Vedoucí školní jídelny vyhodnocuje jídelníček z pohledu nutričních hodnot, skladby a pestrosti. Pracovnice, která má na starosti výdej stravy, sleduje dodržování intervalů mezi jídly, množství, kvalitu, teplotu a další závazné ukazatele.

Děti nejsou do jídla nuceny, mají možnost jídlo odmítnout.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku a činnosti jsou přizpůsobovány okamžité kvalitě ovzduší. Mají dostatek volného pohybu v interiéru školy a především při pobytu venku.

Denní program respektuje individuální potřeby dětí, jejich aktivity, spánku i odpočinku. Spací aktivity jsou upraveny podle individuálních potřeb dětí. Všechny děti odpočívají asi 60 min., po té jsou dětem s nižší potřebou spánku nabízeny zájmové aktivity a klidové činnosti ve třídě. Do spaní v MŠ nikdo děti nenutí !

Program klidových aktivit obsahuje činnosti z různých oblastí podle vlastního výběru dětí. Ke klidovým aktivitám jsou využívány prostory třídy a herny.

Při programu místo spánku se všechny učitelky střídají .

Nabídka pro děti-povídání nad obrázky, jazykové chvílky, realizace vlastních záměrů při kreslení, práce s přírodninami, pomoc při instalování dětských výtvarných prací, výzdoba MŠ, pozorování a

zalévání květin, prohlížení encyklopedií a atlasů, puzzle a pomoc při přípravách na odpolední činnosti.

3.3. Psychosociální podmínky

Pedagogové i ostatní zaměstnanci školy respektují potřeby dětí a napomáhají v jejich uspokojování. Zohledňujeme potřeby dětí svěřené skupiny a zájem dětí o činnost. Nabízíme pestré a lákavé možnosti hry s pedagogickým podtextem, ponecháváme dostatečný prostor pro spontánní hry a učení. Nově příchozí dítě má možnost se postupně adaptovat na nové prostředí. Prvořadou snahou je, aby se děti v naší mateřské škole cítily spokojeně a bezpečně, aby se rozvíjely kladné emoční stavy, stavy důvěry, úcty, empatie a spolupráce mezi všemi lidmi v mateřské škole

Přijímáme dětské projevy s porozuměním, odlišnosti dětí respektujeme. Budujeme ve třídě atmosféru důvěry, porozumění, sounáležitosti a psychického bezpečí. Podporou, motivací a pozitivním povzbuzením vedeme děti k sebepoznání, sebedůvěře a uvědomění si vlastní osobnosti. Potlačujeme nezdravou soupeřivost, přednost má individuální výzva k dítěti, kdy každé dítě má možnost být úspěšné. Poskytujeme dítěti nehodnotící zpětnou vazbu.

Stavíme do popředí zájmu hry s prvky spolupráce, případně hodnocení vzhledem k vlastnímu dřívějšímu výkonu. Formou prožitkového učení vedeme děti k socializaci a interakci s partnerem, kolektivem, společností, přírodou. Rozvíjíme v dětech citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu ve vztahu k ostatním.

Respektujeme výsadní postavení pohybového vyžití dětí a to jak při činnostech v budově, tak zejména při pobytu venku.

Pro předškolní děti připravujeme program zaměřený na přípravu ke školní docházce, ve kterém jsou cíleně vytvářeny předpoklady celoživotního vzdělávání. Učitelky sledují rozvoj dětí, jejich potřeby učení v různých oblastech a operativně na ně reagují.

Pedagogický styl musí respektovat a mít ohled na individuální potřeby dětí, podporovat ve vzájemných vztazích otevřenost, toleranci a partnerství.

Učitelky mají na zřeteli dát každému dítěti v co největší míře prožít pocit úspěšnosti a jedinečnosti. Mezi dospělými a dětmi se projevuje vzájemná důvěra, ohleduplnost, zdvořilost a vzájemná pomoc.

3.4. Organizace chodu

Denní řád

Provoz MŠ Studánka začíná v 6,30 hod (Liberecká) a v 6,00 hod.(U Školy) a končí v 15,45 (U Školy) a v 16,00 hod.(Liberecká).V případě důležitých povinností, mohou rodiče požádat o prodloužení provozu.

Zápis dětí do mateřské školy se uskutečňuje v dubnu ve spolupráci se zřizovatelem je vyhlášen místním rozhlasem a veřejnost je informována v městském Zpravodaji.

Kapacita mateřské školy je 135 dětí a je v současné době nedostatečná. Děti jsou rozděleny do šesti tříd .

K vzdělávacím činnostem se děti dělí do skupin podle svého rozhodnutí, respektujeme přání dětí, přátelské a sourozenecké vztahy.

V denním řádu jsou pravidelně zařazovány pohybové aktivity

Děti obvykle přicházejí do mateřské školy do 8,00 hod., jinak po dohodě s třídní učitelkou podle aktuální potřeby rodičů.

Zabezpečení budovy - uzamyká se po 8.00 hodině, rodiče, pokud přijdou později si zazvoní.

Rodiče omlouvají děti na tentýž den nejpozději do 8.00 hod., a to osobně nebo telefonicky.Na následující dny se děti omlouvají kdykoli v průběhu dne, osobně, telefonicky.

Rodiče předávají dítě do MŠ zdravé. Vyskytne-li se u dítěte infekční onemocnění, rodiče tuto skutečnost neprodleně ohlásí mateřské škole. Při příznacích onemocnění dítěte v době pobytu v MS (teplota, zvracení, bolesti břicha) jsou rodiče telefonicky informováni a vyzváni k zajištění další zdravotní péče o dítě.

Učitelky odpovídají za děti od doby, kdy dítě převezmou od rodičů nebo jimi pověřených zástupců až do doby, kdy je opět rodičům nebo zástupcům předají. Pokud se rodiče nechají zastupovat, sdělí tuto informaci na předepsaném formuláři „ Předávání dítěte “.

Všechny děti v mateřské škole jsou pojištěny proti úrazům a nehodám v době pobytu dítěte v MŠ a při akcích MŠ organizovaných.

Informace o připravovaných akcích v MŠ jsou vždy včas oznamovány na nástěnkách v šatnách dětí. Doporučujeme rodičům pravidelně sledovat nástěnky.

3.5. Řízení mateřské školy

Ředitelkou mateřské školy Studánka je od 1.srpna 2008 Bc.Bohumila Šimonová.

Vedoucí učitelka v MŠ U Školky je od 1.1.2013 Iva Psigodová.

Ředitelka ve spolupráci s ostatními učitelkami vypracovává ŠVP PV, snaží se vytvářet ovzduší vzájemné důvěry, tolerance, ponechává učitelkám dostatek pravomocí a respektuje jejich názory. Veškeré povinnosti a úkoly učitelek jsou jasně dány, kontrolní a evaluační činnosti jsou zaměřeny na všechny oblasti týkající se jak provozu, tak i výchově vzdělávací práce. Výsledky těchto činností jsou jedním z ukazatelů při plánování pedagogické práce či dalšího provozu mateřské školy.

Všechny učitelky spolupracují, snaží se ke spolupráci přivést i rodiče dětí.

3.6. Personální zajištění

O děti se stará deset učitelek, dvě školnice, jedna kuchařka, jedna pomocnice se zkráceným úvazkem na úklid a do kuchyně, jedna uklízečka s částečným úvazkem na výdej jídla na pracovišti U Školy a jedna pomocná uklízečka se zkráceným úvazkem.

Celkem o děti pečuje 16 zaměstnanců.

Všichni zaměstnanci se ztotožňují se zaměřením školního vzdělávacího programu mateřské školy a aktivním přístupem pomáhají i provozní zaměstnanci při jeho realizaci.

Pedagogický sbor tvoří zkušené ,kvalifikované učitelky s víceletou praxí, vzájemně spolu úzce spolupracují a svoji práci berou jako poslání , jehož cílem jsou šťastné a spokojené děti.Při organizaci dne reagují pružně na změny a sledují ,aby byla vždy a při všech činnostech dětem zajištěna optimální pedagogická péče.Společně plánují a podílí se na přípravách týdenních projektů s důrazem na zastoupení všech oblastí RVP PV a s ohledem na zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dětí s přihlédnutím na návaznost výchovy v rodině , v součinnosti s rodinou a uspokojování potřeb dítěte vzhledem k věkovým zvláštnostem.

3.7. Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra , porozumění a vstřícnost .

Učitelky se snaží vyhovět konkrétním potřebám jednotlivých dětí a rodin.

Rodiče mají možnost se podílet na veškerém dění v mateřské škole, účastnit se podle svého zájmu různých činností podle svého výběru.

Jsou pravidelně zváni na oslavy v mateřské škole, na společné akce s německými dětmi nebo na společné akce i s německými rodiči.

Při každodenním setkávání při předávání dětí probírají s učitelkou zdravotní stav svého dítěte nebo jeho pokroky v rozvoji a učení.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízíme poradenský servis nejen pro rodiče dětí, které dochází do mateřské školy, ale také rodičům dětí z města, které do MŠ nedochází. Mají možnost prodiskutovat s učitelkou , co je ve vývoji nebo výchově dítěte zajímavá nebo si zapůjčit odbornou literaturu z mateřské školy.

Některé z odpoledních nebo víkendových programů mateřské školy jsou cíleně zaměřené na společné aktivity rodičů a dětí .

Snažíme se zajišťovat při společných setkáváních také program pro rodiče českých i německých dětí.

4. Organizace vzdělávání

4.1. Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd

pracoviště Liberecká :

Naše mateřská škola má tři třídy po dvaceti dětech od 2 do 6 ti let. Do 7,30 hodin se děti scházejí v herně v přízemí, pak se dělí buď podle věku nebo podle zájmu na dvě až tři skupiny a odcházejí s jednou učitelkou.

Jedna herna , třída a pracovna výtvarné výchovy je v přízemí, v 1.patře je velká společenská místnost (využívaná také jako tělocvična), herna, ,eko-třída a dvě ložnice.

Po odpoledním odpočinku jsou děti s jednou paní učitelkou v herně v přízemí až do odchodu domů.

pracoviště U Školy:

zde jsou 3 třídy po 25 dětech stejného věku.

V přízemí se nachází 1 třída se sociálním zařízením a ložnicí , kuchyňka pro přípravu jídla, dvě šatny pro děti a jedna třída, v současnosti využívaná jako tělocvična a výuková třída s interaktivní tabulí.

V prvním poschodí se nacházejí dvě třídy, ložnice, sociální zařízení a kuchyňky pro přípravu svačinek a obědů, které se dovážejí z blízké Základní školy.

Profilace mateřské školy

- ***zájmové kroužky jako je***
 - výtvarný kroužek
 - keramický kroužek
 - hra na flétny „Veselé pískání“
 - taneční kroužek
 - logopedie
 - pohybově dramatický kroužek Javorníček

 - ***nadstandardní aktivity jako je***
 - plavání, saunování
 - výuka anglického jazyka
 - školní výlety
 - návštěva divadelních představení
 - práce s dětmi, které mají odklad školní docházky – individuální vzdělávací program těchto dětí podle PaedDr. Daniely Švancarové
 - Pravidelné návštěvy Městské knihovny

 - spolupráce s partnerskou školou v Lückendorfu

 - pravidelně jezdí dle zájmu rodičů 12 nejstarších dětí
 - vede p.uč. Hanusová
 - pravidelný dvoudenní společný pobyt na podzim a třídenní pobyt v létě, vždy střídavě na obou stranách hranice
-
- výlety
 - pravidelně organizujeme výlet s dětmi v dubnu ke Dni Země a
 - v červnu k MDD

Den v mateřské škole

Příchod dětí, volné hry

Při vstupu do třídy se vzájemně přivítá dítě s paní učitelkou a ostatními dětmi pozdravem. Dítě si zvolí, zda si bude hrát samo nebo s kamarády a vybere si činnost, která ho zajímá a uspokojuje.

Ranní kruh

Po volných hrách se děti sesednou do kruhu, který je situován do prostoru herny. Cílem ranního kruhu je vzájemné přivítání, pohlazení, vedení dětí k tomu, aby si při sdílení (zážitků, pocitů, názorů, dojmů apod.) naslouchaly, aby se seznámily s tématem dne, co budou dělat, ze kterých činností si mohou vybrat. Tvar kruhu symbolizuje partnerství všech jeho členů, stmeluje, všichni jsou jeho součástí, nikdo není nadřazený ani podřízený. Kruh je symbolem rovnosti. Vzájemné sdílení posiluje pocit sounáležitosti mezi dětmi, poznávají samy sebe, získávají sociální zkušenosti. Společný kruh je také místem pro nácvik básní, poslech pohádek nebo řešení problémů, které vzniknou při společných činnostech.

Tělovýchovná chvílka

Po ranním kruhu zpravidla cvičíme. Skladbu cvičení volí učitelka, ale není výjimkou, že se na ní podílí i děti. Zařazujeme různé činnosti (chůze, běh, lezení, skoky), zdravotní cviky zaměřené na jednotlivé části těla, cvičení podle hudby, pohybové hry. Základním posláním cvičení je zdravotní prospěšnost, vyžití v rámci kolektivu, psychické uvolnění.

Svačinka

Kolem půl deváté mají děti připravenou svačinu. Po hygieně si samoobslužným způsobem vezmou, co je připraveno na servírovacím stolku (tácek, jídlo a hrníček s pitím). Mají možnost si vybrat jídlo podle velikosti, přidávat si nápoj podle výběru. Doba svačiny je do 30 minut, což umožňuje jíst postupně (část dětí svačí, část může pracovat na nabízených činnostech nebo dokončit, co ještě nestihly).

Činnosti na dané téma

Tím, že si dítě může vybrat z nabízených činností podporujeme:

- samostatnou volbu a zodpovědnost za vlastní volbu
- aktivní účast v ranním kruhu
- tvořivost a myšlení
- zájmy dětí

Nabízené činnosti poskytují prostor k tvořivému hledání, objevování, kdy mají děti

možnost zažít úspěch. Pokud to dítě potřebuje, má možnost si odpočinout, neúčastnit se společných činností. Děti mají možnost pracovat ve skupinách i individuálně. Je respektováno vlastní tempo dítěte. Zde se seznamujeme se všemi oblastmi poznání.

Hodnotící kruh

Po ukončení činností se děti opět sejdou v kruhu, kde mohou zhodnotit, jak se jim pracovalo, v čem byly úspěšné, co se naučily, s kým spolupracovaly, kdo jim pomáhal. Hodnotící kruh probíhá buď před pobytem venku nebo před obědem. Je důležitým prvkem sebereflexe, rozvoje souvislého vyjadřování, posiluje sociální vztahy.

Pobyt venku

Doba pro pobyt venku je plánovaná stejně jako jiné činnosti. Vybavení zahrady školy slouží k tělovýchovným i námětovým hrám, k poznávání přírody. Vycházky bývají spojené s tématem dne, umožňují poznávat okolí školy, obce, kam chodí nakupovat, sportovat. Pobyt v přírodě využíváme k počátkům ekologické výchovy. Děti se učí přírodu chránit.

Hygiena, oběd

Oběd je nejen příležitostí k uspokojení biologické potřeby, ale znamená sociální a kulturní zkušenost. Děti jsou vedeny k samostatnosti s přihlédnutím k jejich možnostem (např. starší děti se mimo nalévání polévky obsluhují zcela samy, mladším dětem rozdává jídlo učitelka). Každé dítě má možnost jíst svým tempem. Děti nedokrmujeme a to ani v případě, že se dítě loudá.

Po obědě si děti odcházejí čistit zuby, v letních měsících se děti sprchují.

Odpolední odpočinek

Děti, které tráví v mateřské škole celý den, potřebují čas na odpočinek, odreagování od denních činností. Ukládají se do postýlek, kde mohou mít svou oblíbenou plyšovou hračku, poslouchají pohádky, relaxační hudbu, někdy si děti chtějí „o něčem“ povídat. Tolerujeme i sníženou potřebu spánku. Těmto dětem jsou nabízené tiché činnosti (kreslení, prohlížení knížek, s dodržováním pravidla „hraj si tak, abys nerušil kamarády“).

Odpolední činnosti do odchodu dětí domů

Odpoledne si děti vybírají činnosti podle vlastního výběru.

5.Charakteristika vzdělávacího programu

Motto:

*„Nemůžeme zajistit, aby se děti všemu naučily,
ale je naší povinností se snažit,
aby všechny děti byly šťastné.“*

Doc. PhDr. Z. Matějček

Školní vzdělávací program mateřské školy Studánka Jablonné v Podještědí Liberecká vychází především z programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Program je zaměřen na poznávání a ochranu přírody společně se zahraničním partnerem, mateřskou školou „Zwerghöuser“ z německého Lückendorfu. V ekologické výchově je naším cílem směřovat k odpovědnému chování k vnějšímu prostředí, živým organismům, ostatním lidem i vůči sobě samému. Tématické bloky na sebe navzájem navazují, prolínají se a doplňují.

Vzdělávací cíle se v různých blocích opakují, dítě se s nimi setkává v jiných souvislostech a učí se vidět i chápat věci kolem sebe. Celostní charakter výchovy v přírodě je metodou, která využívá přírodního prostředí ve všech vzdělávacích oblastech RVP PV. Opírá se o bezprostřední zkušenosti dětí, což zvyšuje efektivitu jejího působení. Posilujeme ekologické vědomí přes vlastní prožitky, citovou vazbu a estetické vnímání. Při realizaci školního vzdělávacího programu dbáme na vyváženost, pestrost a rovnoměrné zastoupení jednotlivých vzdělávacích oblastí a využíváme spontánního učení dětí při zajištění dostatečných podnětů. Nedílnou součástí programu je zároveň seznamování dětí se životem jiné země,

pravidelným setkáváním a při společných hrách s německými dětmi poznávat základy cizího jazyka, poznávat tradice a kulturu jiné země.

Společně vytvořená přeshraniční naučná stezka pro děti předškolního věku

„Putování skřítky Javorníčka za Hochwaldským mužíčkem cestou pohody“ nám poskytuje v každé roční době mnoho příležitostí vytvářet

u dětí elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí a vytvářet odpovědný postoje dětí k životnímu prostředí.

Při činnostech v přírodě děti motivujeme putováním skřítky Javorníčka za svým přítelem Hochwaldským mužíčkem. Javorníček cestou zažívá různá dobrodružství, setkává se se zvířátky a pohádkovými bytostmi, jako je jezinka Bezinka, vodník Puškvorec a všichni mu pomáhají poznávat přírodu a seznamovat se životem u rybníka, v lese, na louce i poli. Také děti pomáhají Javorníčkovi cestou překonávat překážky nebo si společně hrají. (Smyslové, simulační hry, tvořivá dramatika, pokusy.)

Děti v průběhu realizace školního vzdělávacího programu jsou aktivně zapojeny ve hře a jsou její součástí. prožívají pocity úspěchu, když pomohou Javorníčkovi nasbírat bylinky pro bábu kořenářku, Pampeliškové víle pomohou uvařit med, nebo sbírat žaludy pro zvířátka na zimu. Děti se učí spolupracovat, podřizovat se pravidlům, respektování ostatních a společné zážitky vedou k společné radosti, k pocitu sounáležitosti a přináší radost z úspěchu. Cílem pedagoga je rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se podmínkám

vnějšího prostředí a jeho změnám, vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se

světem, s neživou i živou přírodou, lidmi a společností.

Vzdělávací program pracoviště U Školy vychází z cílů a pěti oblastí Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Obsah ŠVP je sestaven do celoročního tematického bloku „Jaro, léto, podzim, zima“ s jedenácti tématy.

Pro přehlednost, snadnější zapamatování a zpětnou kontrolu pedagogem reprezentují oblasti obsažené v Rámcovém programu barevné korálky.

Podtémata pedagog dále využívá a dotváří ke střednědobému a krátkodobému plánování. V každodenní činnosti „navléká“ z jednotlivých korálků — oblastí, barevné korále jako fungující celek výchovné činnosti.

Cílem je vytvořit co nejbarevnější skladbu vzájemně se ovlivňujících a k sobě ladících oblastí — korálků, které vytváří barevný náhrdelník vědomostí, dovedností a schopností dětí.

Vzdělávací a výchovná činnost, zpracovaná do měsíčních integrovaných bloků, je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Vede děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro činnost dítěte. Dále probouzí v dítěti aktivní zájem dívat se kolem sebe. Naslouchat, objevovat, ukázat co všechno umí, zvládne a dokáže.

Umožní dítěti hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem.

5.1. *Vzdělávací cíle a záměry, filozofie školy*

Pomáhat dítěti rozvíjet jeho přirozené potřeby s ohledem na respektování jeho osobních a specifických zvláštností a vytvářet podmínky pro optimální rozvoj jeho osobních předpokladů. Tím umožnit dítěti získat věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost. To, co je dítěti během činností nabízeno je významné nejen pro budoucí použití, ale je důležité i pro danou chvíli života dítěte. Důležitým cílem naší mateřské školy je připravit dobře budoucího školáčka. Vstup do základní školy je pro děti významný zlom v jejich životě a proto se snažíme vzájemnou spoluprací se školou ulehčit dětem první kroky v další etapě jejich vzdělávání.

Naše idea je spojení s rodinou – chceme navázat na rodinou výuku, soužití dětí a učitelek, vytvoření klidného prostředí, ve kterém je čas na povídání, vyprávění a vlastní projev dítěte, jeho svobodné rozhodování, dostatek pochval a pohlazení, nechat dětem dostatek pohybu, rozvíjet tvořivost a samostatnost. Vzájemnou komunikací s dětmi vytvořit kolektiv spokojených, veselých a ohleduplných dětí.

Časový plán

Časový plán integrovaných bloků není závazný a vychází z momentální situace české i německé školy a pedagogům je dán prostor, aby jej mohly prodloužit či zkrátit.

5.2. *Doplňující programy, projekty a další aktivity*

Hlavní vzdělávací nabídka je pravidelně doplňována specificky zaměřenými projekty na ekologickou výchovu, na spolupráci s rodiči a přeshraničním partnerem a seznamování dětí se základy německého jazyka.

Projekt „Škola ekologicky“, v rámci programu České republiky a Svobodného státu Sasko Ziel3 – Cíl 3.

Projekt „Hrajme s předškoláky přes hranice“, – společně s MŠ v Boleslawieci v Polsku

Tyto programy jsou realizovány v rámci celé školy a jsou součástí Školního vzdělávacího programu, který smysluplně a účelně doplňují.

5.3. *Formy a metody vzdělávací práce, prostředky k plnění cílů*

V rámci výchovně vzdělávací práce uplatňujeme metody a formy práce, které vyžadují rozvojové předpoklady a možnosti dětí.

- Metody slovní – vyprávění, předčítání, vysvětlování

- Metody názorné – pozorování, předvedení
- Metody praktické činnosti – samostatná činnost, manipulace, experiment, hra
- metoda badatelská – pokus, omyl, experiment
- metoda bezprostředního poznávání skutečnosti- pozorování, vlastní činnosti
- metoda zprostředkovaného poznávání skutečnosti – slovem učitelky, vyprávění, četba
- nejvíce využívanou metodou je samozřejmě hra jako metoda poznávací, umožňuje bezprostřední poznání při styku s konkrétním materiálem a jeho vlastnostmi
- situační učení – využívat situací, představuje přirozený motiv a první krok samostatnému objevování, dítě se učí tím, že prožívá konkrétní situaci
- spontánní učení – snaha vyvolávat zájem o nové vychází z živého zájmu, je bezprostřední a mívá dlouhodobý účinek, vzniká nahodile z vlastního zájmu dítěte

5.4. Prostředky plnění cílů

Musí být efektivní, výstižné, přitažlivé, zajímavé, využitelné, využíváme obrazový materiál, různé encyklopedie, přírodní materiál, didaktické pomůcky, maňásky, pracovní listy.

6. Vzdělávací obsah

6.1. Integrované bloky

Integrované bloky- pracoviště Liberecká

Obsah vzdělávání vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání a z vlastního školního vzdělávacího programu „Putování skřítkem Javorníčka za Hochwaldským mužíčkem“, který je společný pro celou mateřskou školu je obsahově jednotný. Program je dětem blízký, protože bezprostředně vychází ze života mateřské školy a je situován do blízkého okolí, regionu a motivován pohádkovými postavkami a zvířátky. Program je postaven na vnitřní motivaci dítěte a na základech vlastního prožitku. Respektuje pět vzdělávacích oblastí z RVP PV, ale tvoří vnitřně propojený celek a integrované bloky jsou tvořeny tak, aby předškolní vzdělávání probíhalo přirozeně a bylo účinnější.

Dlouhodobý školní vzdělávací program je rozdělen do čtyř integrovaných bloků. Každý blok je charakterizován roční dobou a obsahuje dvanáct témat rozpracovaných do týdenních projektů a jeden sobotní ekologicky zaměřený projekt pro rodiče a děti. Všechny týdenní projekty jsou průřezové vzhledem k oblastem RVP PV. Tyto týdenní projekty jsou propojeny ústředním tématem,

a sice symbolem naší mateřské školy, skřítkem Javorníčkem, který společně s dětmi nachází na svých cestách mnoho nového a musí pomáhat řešit záhady kolem nás. A protože jsou i změny v běžném životě, může učitelka podle situace a okolností změnit skladbu projektu i se změnou časového plánu.

6.2.

Integrovaný blok – Podzim se skřítkem Javorníčkem

Charakteristika : Jsme rádi doma, ve školce, mezi kamarády

Poznáváme prostředí MŠ a její okolí

Vnímat barevnost podzimu a proměny v přírodě

Kompetence :

- adaptace na život v MŠ
- schopnost odloučení od rodičů
- začlenění do kolektivu
- dodržovat pravidla
- nést následky za své jednání

- orientace ve známém prostředí
- všimnout si změn v nejbližším okolí a v přírodě
- využívat všech smyslů při pozorování a zkoumání
- uvědomění si toho, že svým chováním ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- učit se rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- zvládat sebeobsluhu a základní hygienické návyky
- využít různé materiály k pracovním a výtvarným činnostem
- chápat základní matematické pojmy
- určit společné a odlišné znaky
- samostatnost při vyjadřování vlastního názoru a postoje
- ohleduplnost ke kamarádům

Téma : S Javorníčkem v podzimním lese

- pozorování změn počasí, poznat a pojmenovat jehličnaté stromy, srovnání uspořádání jehlic – jedle, smrk, borovice, modřín, vyhledávání a srovnávání šišek
-

Téma : Javorníček ve skalním království

- poznat různé druhy materiálů, jejich vlastnosti a použití – kámen, voda, písek, půda, dřevo

Téma : S Javorníčkem v sadu

- poznat a pojmenovat ovocné stromy a jejich plody (hruška, třešeň, švestka, jablko)
- poznat podle chuti
- výtvarné činnosti – práce s barevným pastelem,
- nalepování

Téma : Na návštěvě u víly Jeřabinky

- rozlišení stromů a keřů

- poznat plody, listy – bezinky, šípek, jeřabina, buk, dub, bříza, javor
- výroba bezinkové limonády
- hra Na trnky
- píseň –V červeném šípku“
- navlékání korálků z jeřabin

Téma : U včelaře

- seznámit se s péčí o včely
- návštěva úlů
- beseda se včelařem, poučení o zazimování včel
- vosk, med, užitek pro člověka
- léčebné účinky mateří kašičky, propolis
- pracovní listy
- hra Na včeličky

Téma : Barevný les“

- znát znaky podzimu, podzimní počasí
- poznat a pojmenovat stromy a plody
- kaštan, bukvice, žaludy
- porovnat tvary listů
- sběr barevných listů
- lepení koláže z barevných listů
- zvířátka a ptáci z kaštanů a žaludů
- sběr plodů pro myslivce
- hra :Na lovce

Téma : Kam se ježek v zimě schoval

- rozšíření poznatků o ježkovi, způsob života
- hmyzožravec-potrava
- pomoc lidí
- báseň :Kam se ježek v zimě schoval

- pracovní list : Jídlo pro ježečka
- píseň : Veze ježek jabka
- výroba ježka – modelína, obilí

Téma : Na návštěvě u straky

- rozšíření znalostí o ptácích
- charakteristické znaky
- ptáci v lese – straka, sojka, sova
- na poli – vrána, havran
- ve městě – vrabci, sýkorky
- hra : Na výra a myši
- báseň :Havran
- píseň . Hladový vrabeček
- výtvarné činnosti
- pracovní listy

Téma : Zahrada na podzim

- shrnutí a rozšíření poznatků o druzích ovoce a zeleniny
- pojmenovat plody lísky a ořešáku
- podzimní práce na zahradě
- hrabání listí
- založení kompostu na zahradě
- rostlinný odpad- součást třídění odpadů
- přeměna na humus – pokus – žížaly v lahvi

- Téma : Můj strom v lese

- poznat les jehličnatý, smíšený
- význam lesa pro různé živočichy – části stromů
- jednotlivá patra stromu a život v nich
- reliéf kůry jednotlivých stromů
- kresba přírodním materiálem
- barevné paletky různých stromů

- co mi vyprávěl můj strom
- poznej svůj strom

Téma : Javorníček a vítr Škudivítr

- typické projevy podzimního počasí- vítr,déšť,mlha
- zjišťování směru větru, účinky větru
- výroba draka
- drakiáda s rodiči
- výroba větrníků
- vznik mlhy a jinovatky
- píseň : Vítr Škudivítr

Téma : Javorníček a veverka Zrzečka

- přípravy zvířat na blížící se zimu
- zásoby k zimnímu spánku
- příprava na zimu v rybníce
- rozdíl mezi zimním spánkem a zimní strnulostí
- poznat a pojmenovat zimní spáče
- pokus : získat otisk pavučiny pvouka křížáka
- hra : Veverčin oříšek
- hra : tady něco nehraje

Integrovaný blok - Zima se skřítkem Javorníkem

Charakteristika : změny v přírodě

Seznámení s děním v zimní přírodě

Radostné prožívání adventu

Těšení na Ježíška

Více času na pohádky

Výroba dáreků a přáníček pro radost

Téma : Vánoce, vánoce přicházejí

- charakteristika další roční doby
- srovnání, změny v přírodě
- poznávat vánoční zvyky české a německé
- Barborka, Mikuláš
- Zdobení stromečku pro zvířátka
- Koledy
- Výroba adventního věnce
- Výroba svíček z včelího vosku
- Píseň : Tannenbaum

Téma : Javorníček v ledovém království

- poznat a pojmenovat led, sníh, mráz
- vlastnosti sněhu a ledu
- přírodní jevy v zimě
- stavby ze sněhu
- srovnat čistotu sněhu ve městě, u lesa
- bezpečnost při bobování
- nácvik správného klouzání

Téma : Alenka stůně

- části lidského těla
- správné pojmenování
- důležité orgány a jejich fce
- smysly a jak je chránit
- skládanky lidského těla
- hra : U lékaře
- vystihnout lidskou figuru při výtvarném zpracování
- hra : Poznej podle číchu, hmatu, sluchu

Téma : Alenka u Báby kořenářky

- důležitost prevence a ochrany zdraví
- pravidle správného oblékání
- části oděvu
- hygienické návyky při kašli a smrkání
- důležitost vitamínů
- vaření bylinkových čajů – ochutnávka
- báseň : Polámal se mraveneček
- říkanka : To jsou prsty
- pracovní list : Co si obleču v zimě
- oblékání panenek

Téma : Javorníček a chytrá kmotra liška

- upevnění znalostí o zvířatech a lese v zimě
- způsob života, kdo spí
- péče lidí o zvířata v zimě
- hledání pobytových stop
- pracovní list – co můžeme dát do krmelce
- píseň : Běží liška
- hra : na myslivce
- modelování – vytahování částí z celku – Lesní zvířátko

Téma : Javorníček a sýkorka modřinka

- umět pojmenovat známé druhy ptáků
- ptáci, kteří u nás přezimují
- péče o ptáky u krmítka (kos, vrabec, sýkorka)
- co patří do krmítka
- výroba krmítka pro ptáky
- lepení
- píseň : pozdrav ptákům

Téma : Javorníček a sovička Jára

- poznat naše známé dravé ptáky
- charakteristické znaky
- způsob života
- způsob obživy
- sova, výr, poštolka, káně
- praktická část – návštěva paní Gilové s dravými ptáky-ukázka
- výtvarná činnost – moje sovička – kresba uhlem, vyjádřit charakteristické znaky

Téma : Zvířátkům na stopě

- vyhledat stopy zvířat, otisky, pobytové stopy
- rozlišovat stopy kopytníků – jelen, srnec, divočák
- masožravci – liška, kuna, lasička, jezevec
- hlodavci – veverka, hraboš,
- ptačí stopy
- všimnout si v přírodě poškozených dřevin, šišek, trus
- hra : Najdi podle stopy zvířátko
- pokus : odlévání sádrové stopy

Téma : Javorníček a Sněhový mužiček

- určovat a rozlišovat hlavní znaky zimního období
- změny počasí
- právně pojmenovat přírodní jevy- sněžení, tání, vánice, meluzína, led, sníh, slunce, mráz
- proměny skupenství vody, kam se ztrácí voda
- pokus . rozpouštění sněhu z různých míst (les, střecha, cesta)
- srovnání znečištěného sněhu
- výtvarná činnost : Nakresli sněhovou vločku
- pozorování vloček sněhu lupou

Téma : S Javorníkem u zápisu

- znát své jméno a příjmení
- bydliště
- rozpoznat první a poslední hlásku ve slovech
- poznat napsané své jméno
- umět napodobit symboly, tvary, znaky, číslice
- rozlišit geometrické tvary
- poznám pohádku podle charakteristických postav nebo situací
- umět souvisle vyprávět na určité téma
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, porovnání, odhad)
- poznat levou a pravou ruku

Téma : Co vyprávěla stará borovice

- správně pojmenovat některé druhy materiálů
- rozlišovat použití skla, dřeva, papíru, plastů, gumy
- proč je nutné třídít odpady
- další využití odpadních materiálů
- zavedení sběru tetrapaků ve spolupráci s rodiči
- využití odpadních materiálů k sestavení pop-artu –Moje strašidlo (plast, lahve, plechovky, provázky, igelit ..) – rozvoj dětské fantazie
- pracovní list : Co nepatří pod starou borovici
- hra : Na popeláře

Téma : S Svorníčkem v zimním lese

- pozorování listnatých a jehličnatých stromů
- srovnání – které opadají, které ne
- které listnaté stromy jsou stále zelené (břečťan, mahonie)
- pozorování pupenů
- pokus : rozvíjení pupenů v teple

- srovnání s pupeny venku
- pozorování klíčení fazolí
- vliv vlhka a tepla k probuzení života

Integrovaný blok - Jaro se skřítkem Javorníčkem

Téma : Slavnosti jara

- změna počasí s příchodem nové roční doby
- poznat lidové zvyky
- vynášení Moreny
- pozorování změn v přírodě
- píseň : Přišlo jaro do vsi
- báseň : zimo, zimo, táhni pryč
- nebezpečné vlivy prostředí

Téma : Javorníček a kouzelné semínko

- poznat, co potřebuje semínko k životu
- setí do hlíny, zalévání, teplo, světlo
- pokus: setí řeřichy do truhlíků, pozorování, zalévání
- píseň : Vstávej, vstávej semínko
- Odpoledne na zahrádce
- Šel zahradník do zahrady
- báseň : Sázím, sázím

Téma : Javorníček v lese se sojkou Julkou

- pozorování změn na jaře v lese
- pučení modřínů, bříz
- ožívání lesa
- zpěv ptáků
- pozorování vrby jívy-význam pro včely

- pokus : pozorování žlutých tyčinek z vrby jívy
- výtvarná činnost : nakreslit větvičku s pupeny, s jehnědy
- hra : Lesní orchestr
- píseň : Chytil táta sojku
- báseň : Vrba češe proutí

Téma : Další setkání Javorníčka se sojkou Julkou

- lesní zvěř na jaře
- mlád'ata
- poznat a pojmenovat srnec, srna, kolouch
- veverka, prase divoké, jezevec
- charakteristické znaky
- hra : kdo k sobě patří
- báseň : Znam křišťálovou studánku
- píseň : zajíčku v lesíčku
- zvládat základní pohybové dovednosti a běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- umět zhodnotit své zážitky, dokázat říci, co bylo zajímavé

Téma : Javorníček a velikonoční vajíčko

- přípravy a realizace společných slavností a tradic
- tvůrčí činnosti literární, dramatické a slovesné
- srovnání tradic a lidových zvyků v ČR a SRN
- poznat velikonoční zvyky
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- koledy
- pletení pomlázek
- zdobení velikonočních kraslic
- pečení jidášů
- píseň : Velikonoční
- Koleda : V nůši malý zajíček

Téma : Javorníček u vodníka Puškvorce

- poznat a pozorovat život v rybníce,
- rostliny u vody
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti při zdolávání překážek u rybníka
- hledat ropuší a skokaní vajíčka
- vývoj žáby
- vliv počasí na život v rybníce
- pracovní list : vývoj žáby
- hra : Žabí koncert
- píseň : Pláče vodníček
- báseň : zahrajem si na rybičky

Téma : Oslava Dne Země

Nabídka činností a příležitostí :

- uvědomovat si rozmanitý svět přírody a život na planetě Zemi
- vytvářet si kladný vztah k přírodě
- pozorovat rostliny a živočichy v různých ekosystémech
- rozhovory o Zemi, Vesmíru
- používání encyklopedií, atlasů
- ocenit a vnímat krásu země
- význam péče o přírodu
- neničit okolí
- neublížovat živým tvorům
- vyhledávání co do přírody nepatří
- recyklování
- pokus : Výroba recyklovaného papíru
- píseň : V lese je krásně
- osvojování návyků zdravého životního stylu

Téma : Javorníček zahradníkem

Nabídka činností a příležitostí :

- prohlížení atlasů a encyklopedií
- všímat si změn v přírodě
- využívat všech smyslů při pozorování a zkoumání
- učit se poznat a pojmenovat části rostlin – kořen, stonek, listy, květ
- sázení rostlin a bylinek do spirály v části eko-zahrady
- péče o zasazené rostliny
- uvědomit si, že rostlina bez pravidelné péče zahyne
- šetrné zacházení s rostlinami
- osazování truhlíků k výzdobě oken
- pozorování

Téma : Sluníčko mi pošeptalo, že se jaro probudilo

- pozorování znaků jara
- poznat a pojmenovat první jarní květiny
- sněženka, bledule, krokus
- pozorování květin v zahradách
- poslouchání probouzejícího se včelího úlu
- pokus : vůňový koktejl
- jarní paletka
- hra : okno přírody
- kresba přírodním materiálem –Co vidělo sluníčko

Téma : Jaro na louce a u vody

- činnosti relaxační a odpočinkové
- pozorování nových barev v přírodě
- prohlížení knih

5.2. Specifické cíle školní vzdělávací činnosti – pracoviště U Školy

1. Dítě a jeho tělo:

Červený korálek

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, pohyblivosti, dýchání apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů

Hlavní činnosti a příležitosti, které ve vzdělání vytváříme, dítěti nabízíme a umožňujeme

- lokomoční (chůze, běh, skoky a poskoky, hody, lezení) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti (péče o sebe, o své osobní věci, pořádek aj.)
- poznávací činnosti zaměřené k osvojování pojmů a poznatků o zdraví, lidském těle, bezpečí, tělovýchově a sportu
- situace přispívající k osvojování návyků zdravého životního stylu

2.1 Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností~verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka

Hlavní činnosti a příležitosti, které ve vzdělání vytváříme, dítěti nabízíme a umožňujeme

- artikulační, řečové, sluchové, dechové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadla, filmu, televize
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a “čtení“ knížek

2.2 Poznávací schopnosti a funkce myšlenkové operace, představivost a fantazie

Specifické vzdělávací cíle

- rozvoj, zpřesňování a komunikace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmového), rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti, fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření zájmu pro práci s informacemi

Hlavní činnosti a příležitosti, které ve vzdělání vytváříme, dítěti nabízíme a umožňujeme

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (tří dění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnání apod.)
- volné hry a experimenty s předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení vnímání, zrakové a sluchové paměti a pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- hry a činnosti zaměřené k řešení problémů, k cvičení paměti (mechanické i logické)
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, práce s obrazovým materiálem, s médií apod.)

2.3 Sebepojetí, city, vůle

Specifické vzdělávací cíle

- rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samolibosti)
- rozvoj schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí
- rozvoj schopnosti a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti řídit chování vůli a ovlivňovat vlastní situaci

Hlavní činnosti a příležitosti, které ve vzdělání vytváříme, dítěti nabízíme a umožňujeme

- sympatizující a přijímací prostředí, vstřícná a citlivá komunikace
- činnosti zajišťující spokojenost, radost, veselí a pohodu
- podpora důvěry dítěte ve vlastní schopnosti, dostatečné oceňování jeho snahy a úsilí
- přiměřené činnosti a úkoly umožňující dítěti dosáhnout úspěchu
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry vyžadující vůli, vytrvalost sebeovládání
- cvičení organizačních schopností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební,

- pohybové a další
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

3. Dítě a ten druhý

Žlutý korálek

Specifické vzdělávací cíle

- rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů k druhému (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Hlavní činnosti a příležitosti, které ve vzdělání vytváříme, dítěti nabízíme a umožňujeme

- dostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování (vstřícná komunikace, ohleduplné chování s porozuměním a tolerancí)
- dostatek různých příležitostí k verbální i neverbální komunikaci dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- podpora dětských přátelství
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů na téma vztahů mezi lidmi

Specifické vzdělávací cíle

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se. Spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných, výtvarných, hudebních, dramatických), produktivních i receptivních
- vytvoření základů estetického vztahu ke světu, životu, ke kultuře a umění

Hlavní činnosti a příležitosti, které ve vzdělání vytváříme, dítěti nabízíme a umožňujeme

- kulturní, respektive kultivované a sociálně pohodové prostředí
- každodenní pozitivní vzory chování (zdvořilost, ohleduplnost, citlivost, tolerance)
- příležitosti poznávat mravní hodnoty v jednání lidí (spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.)
- příležitost poznávat hodnotu věci i lidské práce
- příležitost uvědomovat si, že ne všichni lidé se chovají „správně“, že se mohou chovat neočekávaně, nevkusně i hrubě a ohrožovat pohodu i bezpečí druhých. Poučení, jak se v takovém případě chovat, jak se chránit
- příležitost podílet se na vymezení společenských hodnot a jasných, smysluplných a co do počtu přiměřených pravidel soužití ve třídě
- různorodé společenské hry a skupinové činnosti (námětové hry, dramatizace, konstruktivní, výtvarné, pracovní apod.), kdy se děti spolupodílejí na činnosti i na jejich výsledcích
- vytváření vkusného, esteticky vyváženého a podnětného prostředí
- přípravy společenských zábav a slavností (zvyky, tradice, oslavy, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- výtvarné, hudební, hudebně pohybové činnosti podněcující rozvoj tvořivosti, estetického vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- estetické a tvůrčí činnosti slovesné, literární a dramatické (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének apod.)
- setkávání se s literárním, dramatickým, hudebním a výtvarným uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých místa akcí zajímavých pro

- předškolní dítě
- seznamování s lidovou slovesností, literaturou, hudbou, výtvarným uměním, kulturními tradicemi, zvyky apod.

5. Dítě a svět

Zelený korálek

Specifické vzdělávací cíle

- vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám
- rozvoj schopnosti vážit si života ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- osvojení poznatků a dovedností chránících před nebezpečnými vlivy prostředí
- rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Hlavní činnosti a příležitosti, které ve vzdělání vytváříme, dítěti nabízíme a umožňujeme

- přirozené poznávací rozmanitosti světa přírody, kultury i techniky (v prostředí mateřské školy, vycházky do okolí, výlety)
- zaměřené pozorování a sledování skutečných objektů, jevů a dějů z nejbližšího okolí
- manipulace a experimentace s různými materiály a surovinami
- řešení přirozených a modelových situací
- motivované hravé aktivity, ekohry
- pozorování stavu životního prostředí a jeho vlivu na kvalitu života, poznávání ekosystémů
- smysluplné pracovní činnosti
- pěstitelské a chovatelské činnosti, péče o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění a poslech, objevování)

- práce s literárními texty. s obrázkový materiálem, využívání encyklopedií
- seznamování s kulturou místa a prostředí, ve kterém dítě žije, poznávání jiných kultur
- poučení o možných nebezpečných vlivech prostředí a o způsobech, jak se chránit

Projekt školní vzdělávací činnosti – téma: CESTA POZNÁNÍ

Osobnostně orientovaný program přístupu k dítěti a jeho vzdělávání založený na integrovaném vzdělávání hrou, činnostmi a prožitky dětí a umožňuje pracovat s tématickými celky srozumitelným dětem, jejichž realizace spočívá nejen v řízených činnostech dětí. Využíváme běžné životní situace i nahodilé vzniklé okolnosti a příležitosti.

Tématické celky:

Podzim

1. Téma: Školka nás volá - Naši noví kamarádi
Tady jsem doma
Zatoulané klubíčko
Vítáme podzim se Skřítkem Podzimníčkem
2. Téma: Plody podzimu - Na zahradě
V lese
Na poli
Kouzelné dýně
Tiše, tiše, ježek spí
3. Téma: Když padá listí - Fouká vítr
Já člověk
Mámo, táto, já rostu
Já chci být zdrav
Moje rodina

Zima

4. Téma: Těšíme se na Ježíška – Tradice a slavnosti-advent
Čertí školka
Vánoční očekávání
Veselé vánoční hody
Štědrý večer nastal

5. Téma: Paní zima.- Zima už je tu
Zimní hry a sporty
Myslíme i na zvířátka
Sněhuláček, panáček
Už půjdu k zápisu
6. Téma: Svět kolem nás - Co já všechno dovedu
Duhový svět
Čáp ztratil čepičku
Jak poznáváme svět
Masopustní veselí

Jaro

7. Téma: Vítáme jaro Vstávej sluníčko holala
Zimo, zimo, táhni pryč
Travička zelená
Jak se rodí jaro
Svět se kolem nás probouzí
Jede, jede mašinka
8. Téma: Svátky jara- Hody, hody doprovody
Princezna Pampeliška
Náš domov
Naše planeta
Rej čarodějnic
Maminka má svátek
9. Téma: Moje zvířátko – kde má domov – Voda, vodička
Na tom našem dvoře
Zajíček ve své jamce
Kohopak to slyším
Kudy se dostaneme domů

Léto

10. Téma: Co už umím Léto, milé léto
Na celém světě jsou děti
Z pohádky do pohádky
Co už umím
Rozloučení s předškoláky
Plavu si, ani nevím jak
11. Téma: Prázdniny jsou tady – Veselé hraní

Ze školního projektu vychází celoroční motivace třídní vzdělávací program, který učitelky společně zpracovávají pro svou třídu a to tak, aby vycházel ze školního programu a aby se požadavky a pravidla platící pro celou školu aplikovaly v konkrétních podmínkách třídy.

Přehled zpracovaných témat v jednotlivých třídách:

- I. třída Barevné korálky (děti 3-4leté)
- II. třída Vláček Koleček (děti 4-5leté)
- III. třída Putování se sluníčkem (děti 5-7leté)

Realizace vzdělávací činnosti

Při přípravě vzdělávacího programu bereme v úvahu všechny souvislosti, vzájemné vztahy, ustavičnou proměnlivost a vývoj, i tu skutečnost, že každému dítěti vytváříme takové podmínky, aby si v průběhu předškolního vzdělávání rozvíjelo svůj všestranný potenciál.

Při výběru činností se řídíme věkem a stupněm rozvoje dětí, jejich potřebami, zájmem a pedagogickým záměrem. Dbáme na kvalitu psychohygienických podmínek, dodržujeme pedagogické zásady, metodické postupy a tvůrčím způsobem uplatňujeme moderní metody a formy práce. Bereme v úvahu, že každé dítě má právo být jiné, mít jiné potřeby a rozvíjet se svým tempem.

6. Rozvíjené klíčové kompetence

Kompetence k učení (KU):

- děti pozorují, zkoumají a hledají souvislosti
- získávají poznatky o světě, který je obklopuje
- kladou otázky a hledají na ně odpovědi
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě postupují podle instrukcí a pokynů
- hodnotí svoje osobní pokroky a oceňují výkony druhých

Kompetence k řešení problémů (KRP):

- děti řeší samostatně problémy na základě nápodoby či opakování, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupují cestou pokusů a omylů, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledají různé možnosti a varianty; využívají při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- rozlišují řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; volí mezi nimi
- nebojí se chybovat

Komunikativní kompetence (KK):

- děti se vyjadřují a sdělují své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvají se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- učí se ovládat dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřují svou slovní zásobu a aktivně ji používají k dokonalejší komunikaci s okolím
- využívají informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkávají (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika atp.)

Sociální a personální kompetence (SPK):

- děti spolupracují a pomáhají ostatním
- samostatně rozhodují o svých činnostech; vytvářejí si svůj názor a vyjadřují jej
- při společných činnostech se domlouvají a spolupracují učí se respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- dodržují dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobují se jim
- učí se chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- vzniklé konflikty řeší dohodou

Činnostní a občanské kompetence (COK):

- děti se svoje činnosti a hry učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- učí se odpovídat za svá rozhodnutí
- získávají základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky
- uvědomují si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomují si, že svým chováním se podílí na stavu prostředí, ve kterém žijí a mohou je ovlivnit
- dbají na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chovají se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

7. Evaluační systém mateřské školy

Evaluační systém

- sledovat rozvoj a vzdělávací pokroky u každého dítěte zvláště a důležité informace zaznamenat ,průběžně vyhodnocovat individuální rozvoj a učební

pokroky každého jednotlivého dítěte. Po dohodě s pedagogy bude používán jednotný záznam o dítěti, vyhodnocování bude prováděno společně průběžně.

Evaluační činnosti na úrovni školy

- kritéria souladu RVP PV a Školního vzdělávacího programu- 2x ročně
- povinnosti předškolního pedagoga-4x ročně
- dotazníky pro rodiče-1x ročně

Evaluační činnosti směrem k učitelkám

- hospitace 5 x
- evaluace integrovaných bloků-4x
- hodnocení sebe sama 2x

Evaluační činnosti směrem ke správním zaměstnancům

- dodržování hygienických předpisů, BOZP a PO -2x
- spolupráce s učitelkami a s rodiči -2x
- efektivní využívání pracovní doby.4x

K získání informací budou využívány rozhovory, diskuze, porady, pozorování a různé formy dotazníků a hodnotících listů.

Ze zpracovaných získaných informací budeme vycházet při zkvalitňování vzdělávacího působení školy a k zajištění optimální výchovy a rozvoje dětí.

řed. MŠ Studánka Jablonné v Podještědí

Bc.Bohumila Šimonová